

Uchwała Nr 20/2018
Rady Miejskiej w Przemyślu
z dnia 4 grudnia 2018 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Przemyślu na 2019 rok.

Na podstawie art. 4¹ ust. 1, ust. 2 i ust. 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2018 r. poz. 2137) oraz art. 10 ust. 1 – 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2018 r. poz. 1030 z późn. zm.), art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2018 r. poz. 994 z późn. zm.), art. 3 ust. 1 i art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2018 r. poz. 1492) oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016 – 2020 (Dz. U. z 2016 r. poz. 1492) – **Rada Miejska w Przemyślu**

uchwała, co następuje:

§ 1

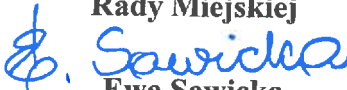
Uchwała się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Przemyślu na 2019 r. zwany dalej Gminnym Programem Przeciwdziałania Uzależnieniom, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Przemyśla.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem 01.01.2019 r.

Przewodnicząca
Rady Miejskiej

Ewa Sawicka

*Załącznik do Uchwały Nr 20/2018
Rady Miejskiej w Przemyślu
z dnia 4 grudnia 2018 r.*

**GMINNY PROGRAM
PROFILAKTYKI i ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH
oraz
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII**

zwany w dalszej części

**GMINNYM PROGRAMEM
PRZECIWDZIAŁANIA UZALEŻNIENIOM
dla
GMINY MIEJSKIEJ PRZEMYŚL
na 2019 rok**

ROZDZIAŁ I

Diagnoza problemu uzależnień i innych zagrożeń społecznych w mieście Przemyślu

Diagnoza problemów społecznych w mieście Przemyślu została opracowana na podstawie analizy danych statystycznych za lata 2015 - 2017 pozyskanych od:

- Komendy Miejskiej Policji,
- Straży Miejskiej,
- Miejskiego Ośrodka Zapobiegania Uzależnieniom,
- Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej,
- Wojewódzkiego Podkarpackiego Szpitala Psychiatrycznego w Żurawicy,
- Wojewódzkiego Szpitala im. Św. Ojca Pio w Przemyślu,
- Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Przemyślu,
- Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (sprawozdanie z działalności).

Analiza zebranych danych wskazuje na utrzymujące się i nadmierne spożywanie alkoholu przez dorosłych oraz przypadki zatruc narkotykami i innymi substancjami psychoaktywnymi.

Niektóre dane statystyczne, w porównaniu z ubiegłym rokiem, są niższe, jednak z uwagi na ich dynamikę (sytuacja zmienia się z roku na rok) oraz pejoratywny, społeczno – ekonomiczny wydźwięk niezwykle ważne jest kontynuowanie działań w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w 2019r., który stanowi lokalną strategię w zakresie zapobiegania uzależnieniom i minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z nadużywania alkoholu, narkotyków oraz innych substancji psychoaktywnych.

Realizacja zadań obejmuje przede wszystkim zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków (oraz innych substancji psychoaktywnych), pomocy psychospołecznej i prawnej rodzinom, w których występują problemy uzależnień, ze szczególnym ukierunkowaniem działań na przeciwdziałanie przemocy w rodzinie. Polega ona także na podejmowaniu czynności o charakterze profilaktyczno – edukacyjnym, w celu poszerzania świadomości dzieci i młodzieży w zakresie profilaktyki uzależnień oraz obejmuje szkolenia wybranych grup zawodowych w ww. tematyce.

Podstawą prawną GPPU jest realizacja zadań własnych gminy, wynikających z zapisów ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2018r., poz. 2137), z ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2018r., poz. 1030 z późn. zm.) oraz z ustawy z dnia 11 września 2015r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2018r., poz. 1492) i Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016 – 2020 (Dz. U. z 2016r., poz. 1492).

1. Problemy społeczne związane z nadużywaniem alkoholu

Jednym z najpoważniejszych problemów współczesnego społeczeństwa jest alkoholizm, którego destrukcyjne skutki widoczne są w wielu płaszczyznach życia rodzinnego czy społecznego. Zebrane dane pozwalają stwierdzić, iż obok oczywistych dysfunkcji zdrowotnych, nadużywanie alkoholu przez dorosłych i młodzież, jest przyczyną narastającej agresji, przemocy w rodzinie, zaburzeń rozwojowych dzieci, wiąże się ze stanem permanentnego napięcia i wyczerpania emocjonalnego. Zauważalne jest również obniżenie wieku inicjacji alkoholowej, rozluźnienie więzi rodzinnych oraz wykluczenie społeczne, będące m.in. pokłosiem wcześniejszej utraty pracy zaniechanego często z powodu szkodliwego picia lub uzależnienia, ale w podobnym stopniu owo wykluczenie dotyka także osoby starsze, samotne, mieszkańców domów pomocy społecznej.

Niepokojącym zjawiskiem jest udział młodzieży szkolnej w konsumpcji alkoholu, który jest w przeważającej większości przypadków pierwszą substancją psychoaktywną, po którą sięgają młodzi ludzie. Wskazują na to wyniki ogólnopolskich badań ankietowych przeprowadzonych w 2015 roku w ramach programu badawczego pn. „European School Survey Project on Alcohol and Drugs – ESPAD”. Zdecydowana większość młodzieży sięga po napoje alkoholowe jeszcze przed osiągnięciem pełnoletności (np. 83,8% uczniów z klas gimnazjum oraz 95,8% uczniów II klas szkół ponadgimnazjalnych). Dodatkowo uwagę zwraca niewiele niższy odsetek konsumentów alkoholu wśród 15 – 16-latków w porównaniu z młodzieżą starszą, wśród której podczas badania znajdowały się już osoby w wieku 18 l. i powyżej (71,7% w stosunku do 92,7%).

Analiza badań przeprowadzonych przez CBOS w 2016r. (od 2003r. współfinansowanych przez Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii) wskazuje – podobnie jak w przypadku wyników badań ESPAD, że najbardziej rozpowszechnioną substancją psychoaktywną wśród osób w wieku 18 – 19 lat (losowa próba 82 dziennych szkół ponadgimnazjalnych z całego kraju), jest alkohol. Podobne wyniki uzyskiwano w każdym okresie objętym badaniem (od 1992r.). Po mocne alkohole zdecydowanie częściej sięgają uczniowie niż uczennice.

1.1 Rynek „alkoholowy” w Przemysłu

1.1.1. Zezwolenia

W 2017 roku wydano ogółem 160 zezwoleń uprawniających do sprzedaży napojów alkoholowych, w tym:

- 127 zezwoleń dla sprzedawców detalicznych oraz
- 33 – dla sprzedawców gastronomicznych.

W 2017r. wydano 77 decyzji o wygaśnięciu zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych (w 2016r. – 75).

Tabela nr 1: Wartość sprzedanego alkoholu na terenie miasta Przemysłu w latach 2015-2017, na podstawie oświadczeń przedsiębiorców

Kategoria napojów alkoholowych	Rok i wartość sprzedanego alkoholu w zł		
	2015	2016	2017
o zawartości alkoholu do 4,5 % oraz piwo	29.463.409,67	30.006.759,00	29.356.778,85

o zawartości alkoholu powyżej 4,5% do 18% (z wyj. piwa)	5.517.922,40	5.917.711,00	6.326.328,38
o zawartości alkoholu powyżej 18%	20.848.278,90	22.582.076,00	23.262.669,70
Łącznie:	55.829.610,97	58.506.546,00	58.945.776,93

Źródło: Urząd Miejski w Przemyślu

W 2017r. nastąpił wzrost liczby zezwoleń wydanych na sprzedaż alkoholu (160). Dla porównania w 2016r. – 113, 2015r. – 120. Nastąpił także nieznaczny wzrost wartości sprzedanego alkoholu o 439.230,93 zł (w stosunku do roku 2016).

Maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży oraz poza miejscem sprzedaży, a także zasady usytuowania miejsc sprzedaży oraz podawania napojów alkoholowych na terenie Gminy Miejskiej Przemyśl, regulują odrębne uchwały:

- uchwała nr 116/2018 Rady Miejskiej w Przemyślu z dnia 4 lipca 2018r.,
- uchwała nr 117/2018 Rady Miejskiej w Przemyślu z dnia 4 lipca 2018r.

1.1.2 Kontrole

W 2017r. przeprowadzono ogółem 46 kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych, w tym w 17. z nich uczestniczyli przedstawiciele Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Dodatkowo członkowie GKRPA wraz z przedstawicielami Komendy Miejskiej Policji i Straży Miejskiej przeprowadzili 100 kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych w ramach akcji pn. „Alkohol – ograniczona dostępność”.

Tabela nr 2: Liczba kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych w latach 2015-2017

	Lata		
	2015	2016	2017
Liczba kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych	134	109	46

Źródło: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

W związku z przeprowadzonymi kontrolami Komisja nie znalazła podstaw do wszczęcia postępowań wyjaśniających celem cofnięcia zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w związku z naruszeniem warunków określonych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz w prawie karnym.

Funkcjonariusze Komendy Miejskiej Policji oraz Straży Miejskiej w 2017r. również nie odnotowali przypadku ujawnienia naruszenia warunków sprzedaży napojów alkoholowych na terenie miasta Przemyśla (w 2016r. – 0, 2015r. – 1).

1.2 Kierowanie pojazdem w stanie nietrzeźwości i po użyciu alkoholu

Z danych statystycznych Komendy Miejskiej Policji w Przemyślu wynika, iż w 2017r. na terenie powiatu przemyskiego ujawniono 68 kierujących pojazdami mechanicznymi w stanie

nietrzeźwości (2016r. – 72, 2015r. – 128 osób), natomiast pojazdy inne niż mechaniczne prowadził 1 nietrzeźwy kierowca (2016r. – 5, 2015r. – 5 osób). Odnotowano także 34 przypadki prowadzenia pojazdów mechanicznych w stanie po użyciu alkoholu (2016r. – 38, 2015r. – 41 osób).

W 2017r. na terenie miasta Przemyśla zagrożenie bezpieczeństwa w ruchu drogowym spowodowało: 9 kierujących pojazdami w stanie nietrzeźwości lub po spożyciu alkoholu (brak możliwości rozróżnienia w systemie) oraz jedna osoba piesza, będąca w stanie nietrzeźwości.

W 2017r. nie odnotowano wypadku drogowego, którego sprawcą byłaby osoba piesza pozostająca w stanie nietrzeźwości (w 2015r. – 1 wypadek, 2016r. - 0).

1.3 Naruszenie prawa i porządku w związku ze spożywaniem alkoholu w miejscach publicznych

W 2017 r. funkcjonariusze Komendy Miejskiej Policji w Przemyślu podjęli interwencje wobec 77 osób w sytuacjach spożywania alkoholu w miejscu publicznym (w 2016r. – 73, w 2015r. – 90). W związku z powyższym nałożono 27 mandatów karnych i zastosowano 22 pouczenia. Do Sądu Rejonowego w Przemyślu skierowano 28 wniosków o ukaranie.

Wobec 2746 osób funkcjonariusze Straży Miejskiej w Przemyślu podejmowali interwencje w sytuacjach spożywania alkoholu w miejscach publicznych, co skutkowało nałożeniem 472 mandatów karnych (w 2016r. było 6992 interwencji i 554 mandaty, 2015r. – 4092 interwencje i 904 mandaty). Funkcjonariusze SM w 2017 r. dowieźli do MOZU 1028 osób, natomiast do domów dowieziono 37 osób będących pod wpływem alkoholu.

1.4 Mieszkańcy Przemyśla korzystający z usług Izby Wytrzeźwień Miejskiego Ośrodka Zapobiegania Uzależnieniom

W 2017 r. do Miejskiego Ośrodka Zapobiegania Uzależnieniom przewieziono 2836 osób, celem umieszczenia ich w Izbie Wytrzeźwień. To nieznaczny spadek w porównaniu z 2016r., kiedy to z usług Ośrodka skorzystało 2989 pacjentów (a w 2015r. aż 3342). Wśród nich najliczniejszą grupę stanowią osoby w przedziale wiekowym od 18. do 65. roku życia (zwłaszcza mężczyźni – 2578 osób w 2017r., a w 2016r. było ich 2677).

Liczba kobiet dowiezionych do wytrzeźwienia w 2017 r. wyniosła 145. Tendencja spadkowa utrzymuje się od 2015r. – 240 (2016r. – 201). W przypadku mężczyzn sytuacja wygląda podobnie. Również zauważalna jest malejąca liczba osób przebywających w Izbie Wytrzeźwień.

Z analizy przedstawionych danych wynika, że na przestrzeni ostatnich pięciu lat, systematycznie, choć nieznacznie, spada liczba osób nieletnich przyjmowanych do Izby Wytrzeźwień.

Tabela nr 3: Ilość pobytów w Izbie Wytrzeźwień w latach 2015-2017

Rok	Łączna liczba	Zatrzymani pełnoletni		Zatrzymani nieletni	
		Mężczyźni	Kobiety	Chłopcy	Dziewczęta
2015	3342	3095	240	7	0
2016	2989	2780	201	3	0
2017	2836	2688	145	3	0

Źródło: Miejski Ośrodek Zapobiegania Uzależnieniom

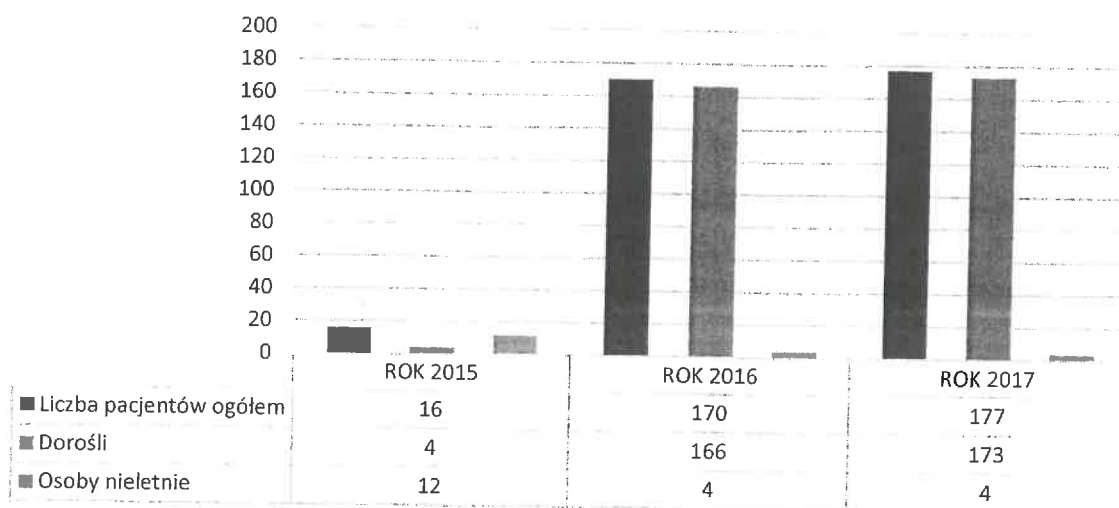
Pomocą terapeutyczną w zakresie uzależnienia od alkoholu w Miejskim Ośrodku Zapobiegania Uzależnieniom w 2017r. objęto 236 osób (w 2015r. – 247 osób, w 2016r. – 193 osoby). W zakresie współuzależnienia od alkoholu ze wsparcia terapeutycznego oferowanego przez MOZU skorzystało 69 osób.

Do Działu Interwencji Kryzysowej o pomoc zgłosiło się w 2017r. 326 osób, 2016r. 353 osoby, w 2015r. 421 osób. Ich liczba sukcesywnie spada, choć wciąż utrzymuje się na wysokim poziomie.

1.5 Mieszkańcy Przemyśla przyjęci do hospitalizacji w Wojewódzkim Szpitalu im. Św. Ojca Pio w Przemyślu w związku z zatruciem alkoholem

W ostatnich dwóch latach zanotowano znaczny wzrost liczby pacjentów hospitalizowanych w Wojewódzkim Szpitalu im. Św. Ojca Pio w Przemyślu, w związku z zatruciem spowodowanym przez alkohol, w porównaniu do roku 2015. Natomiast w przypadku dzieci ilość przypadków zatrucia, o którym wyżej mowa utrzymuje się na tym samym poziomie co w roku 2016.

Wykres nr 1: Zestawienie liczby pacjentów hospitalizowanych w Wojewódzkim Szpitalu im. Św. Ojca Pio w Przemyślu w latach 2015 – 2017

Źródło: Wojewódzki Szpital im. Św. Ojca Pio w Przemyślu

1.6 Dane Wojewódzkiego Podkarpackiego Szpitala Psychiatrycznego w Żurawicy

Z danych przedstawionych przez Wojewódzki Podkarpacki Szpital Psychiatryczny w Żurawicy wynika, że w 2017r. z powodu uzależnienia od alkoholu leczonych było 1064 osób, z czego 120 stanowili pacjenci zamieszkali na terenie miasta Przemyśla (w 2016r. – 1230 osób w tym 165 z terenu miasta).

W Poradni Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w roku 2017 w zajęciach terapeutycznych udział wzięło 188 osób (65 kobiet i 123 mężczyzn). W analogicznym okresie w 2016r. z takiej pomocy skorzystały 134 osoby (w 2015r. – 181).

W Poradni dla Osób Uzależnionych i Współuzależnionych od Alkoholu w Przemyślu funkcjonują następujące grupy terapeutyczne:

- 4 grupy terapii podstawowej,
- 1 grupa terapii pogłębionej,
- 1 grupa psychoedukacyjna,
- 1 grupa terapii osób współuzależnionych.

1.7 Mieszkańcy Przemysła korzystający z usług Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej

Z analizy danych statystycznych za 2017r. przedstawionych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Przemysłu wynika, że zmalała liczba rodzin, którym udzielono pomocy w formie zasiłków celowych, posiłków oraz artykułów żywnościowych (w związku z problemem nadużywania alkoholu) i wyniosła ona 91 – to o 10 mniej niż w roku 2016. Trudna sytuacja życiowa spowodowana nadużywaniem alkoholu skutkowałą skierowaniem do rodzin, w których występuje ów problem, środków finansowych w wysokości 571.689,00 zł. Pomoc materialną w 2017r. uzyskało 2 239 rodzin z terenu miasta Przemysła (w 2015r. – 2 223, w 2016r. – 2 037).

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w 2017r. skierował 5 wniosków do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o leczenie odwykowe od alkoholu osób stosujących przemoc w rodzinie. Natomiast w tym samym okresie wystosowano do Sądu 13 wniosków o wgląd w sytuację rodzinną małoletnich dzieci w związku z przemocą w rodzinie.

1.8 Dane Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2017r. podjęła czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu leczenia odwykowego wobec 107 osób, to znacznie mniej niż w latach ubiegłych, kiedy liczba ta utrzymywała się na podobnym poziomie, z wyjątkiem roku 2016 – 108 osób, (2015r. – 153).

W przedmiocie zastosowania leczenia odwykowego od alkoholu, GKRPA wystosowała 40 wniosków do Sądu Rejonowego w Przemysłu. W 2015r. i 2016r. – po 50 wniosków.

Na rozmowę z członkami zespołu ds. motywacji wysłano 840 zaproszeń, z czego w rozmowach motywujących do podjęcia leczenia i wspierających leczenie udział wzięło 446 osób.

2. Problemy społeczne związane z uzależnieniem od narkotyków i innych środków psychoaktywnych

Obok problemu, jaki stanowi alkoholizm, należy pochylić się także nad zjawiskiem narkomanii, coraz śmielej wdzierającym się w struktury naszego społeczeństwa. Narkotyki oraz różnego rodzaju środki psychoaktywne stanowią kolejny element destabilizujący życie rodzinno – społeczne, a walka z tym negatywnym zjawiskiem stanowi istotną część działań podejmowanych w ramach zadań profilaktycznych ujętych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Uzależnieniom.

W ciągu ostatnich kilku lat zainteresowanie tego typu środkami nieustannie rosło, do czego przyczynił się niewątpliwie łatwy do nich dostęp i stosunkowo niska cena, a także brak restrykcyjnych i jednoznacznych przepisów – w przypadku tzw. „dopalaczy”. Jednakże w 2016r. zainteresowanie tego typu środkami osiągnęło bardzo niski poziom, porównywalny do stanu z 2008r. Wskazują na to badania przeprowadzone przez CBOS (patrz: Rozdział I pkt 1 niniejszego dokumentu). Najczęściej po „dopalacze” sięgają chłopcy uczący się w szkołach zawodowych (6%) zlokalizowanych w dużych miastach (pow. 500 tys. mieszkańców).

Z analizy danych statystycznych dot. miasta Przemysła wynika, że uzależnienie od narkotyków i innych substancji psychoaktywnych wciąż stanowi poważny problem wśród mieszkańców Przemysła. Obniżył się także wiek pierwszych kontaktów z narkotykami lub innymi substancjami o podobnym działaniu.

2.1 Dystrybucja narkotyków

Na przestrzeni ostatnich kilku lat wśród młodych ludzi wzrosło zainteresowanie środkami odurzającymi, substancjami psychotropowymi i innymi środkami ogólnie nazywanymi narkotykami. Na terenie miasta Przemyśla od 2013r. funkcjonował jeden sklep „Hindu-Point”, który zajmował się sprzedażą środków zastępczych. Mimo regularnych inspekcji i dostarczania decyzji przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Przemyślu o zakazie sprzedaży podejrzanych produktów, sklep funkcjonował nadal, a zmianie ulegał jedynie jego asortyment. Ostatecznie punkt ten został zamknięty w listopadzie 2015r.

Jak wynika z informacji uzyskanych od Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w 2017r. nie odnotowano zgłoszeń dot. zatrucia środkami psychoaktywnymi (w tym dopalaczami), a także w okresie od końca 2015r. do końca 2017r. nie powstał żaden nowy punkt sprzedaży środków zastępczych na terenie miasta Przemyśla.

2.2 Dane Komendy Miejskiej Policji

W 2017r. funkcjonariusze Komendy Miejskiej Policji w Przemyślu u 33 osób ujawnili posiadanie narkotyków lub innych środków odurzających. Dla porównania w 2016r. odnotowano 22 takie przypadki, w 2015r. – 17.

Natomiast 16 osobom przedstawiono zarzut dot. udzielania narkotyków lub środków psychoaktywnych innym osobom (w 2015r. – 49 przypadków, w 2016r. - 24).

W związku z naruszeniem przepisów ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w 2017r. funkcjonariusze Komendy Miejskiej Policji ujawnili 69 przestępstw (w 2015r. – 94, w 2016r. – 51).

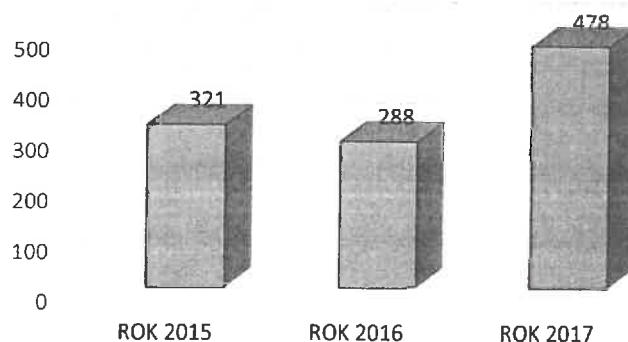
2.3 Miejski Ośrodek Zapobiegania Uzależnieniom

W związku z uzależnieniem od narkotyków w Miejskim Ośrodku Zapobiegania Uzależnieniom w 2017r. pomocą terapeutyczną w ww. zakresie objęto 50 pacjentów (w 2016r. i 2015r. liczba ta wyniosła 38).

Do Działu Interwencji Kryzysowej w związku z uzależnieniem od narkotyków i innych środków psychoaktywnych po poradę zgłosiła się 1 osoba. W roku 2016 było ich 18, w 2015r. – 10.

W ramach „Telefonu zaufania” przeprowadzono 478 rozmów. Liczba udzielonych porad z trzech ostatnich lat pokazuje, że idea ta przynosi wymierny efekt.

Wykres nr 2: Liczba przeprowadzonych rozmów telefonicznych w ramach „Telefonów zaufania” w latach 2015 - 2017

Źródło: Miejski Ośrodek Zapobiegania Uzależnieniom

Miejski Ośrodek Zapobiegania Uzależnieniom dysponuje także testami wykrywającymi obecność narkotyków w organizmie. W 2017 roku wykonano bezpłatnie 29 testów, a w 2016r. – 22 testy (w 2015r. – tylko 2). Z danych pozyskanych z MOZU wynika, iż w I półroczu 2018r. przeprowadzonych zostało 8 tego typu badań.

2.4 Mieszkańcy Przemyśla przyjęci do hospitalizacji w Wojewódzkim Szpitalu im. Św. Ojca Pio w Przemyślu w związku z zatruciem narkotykami i innymi substancjami psychoaktywnymi

Z analizy danych statystycznych jednoznacznie wynika, iż w roku 2017 ogólna liczba zatruc narkotykami utrzymuje się na takim samym poziomie, co w roku 2016. Trend ten dotyczy zarówno osób dorosłych, jak i dzieci, które w tym przedmiocie nie korzystały w ubiegłym roku z pomocy Wojewódzkiego Szpitala. Inaczej wygląda sytuacja, co do zatruc innymi substancjami (w tym lekami), zaobserwowano bowiem wzrost ogólnej liczby przypadków o ok. 30 % w porównaniu do roku 2016.

Statystyka ta nie napawa optymizmem, a jedynie potwierdza konieczność kontynuowania działań profilaktycznych, których zasięg powinien objąć jeszcze większą grupę adresatów niż w latach ubiegłych.

Tabela nr 4: Zestawienie liczby pacjentów zatrutych narkotykami i innymi substancjami psychoaktywnymi, przyjętych na oddział w Wojewódzkim Szpitalu im. Św. Ojca Pio w latach 2015-2017

Pacjenci	Lata		
	2015	2016	2017
Zatrucie narkotykami	40	8	8
Dorośli	28	8	8
Dzieci	12	0	0
Liczba zatruc innymi substancjami (w tym lekami)	102	101	148
Dorośli	72	80	104
Dzieci	30	21	44

Źródło: Wojewódzki Szpital im. Św. Ojca Pio w Przemyślu

2.5 Dane Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Przemyślu

Z danych przedstawionych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Przemyślu wynika, iż w 2017r. na terenie miasta Przemyśla i powiatu przemyskiego nie odnotowano żadnego przypadku zatrucia środkami zastępczymi tzw. „dopalaczami” (w 2016r. – 0, 2015r. – 1).

Problem zatruc tego typu substancjami występuje na terenie całego kraju. Z informacji przedstawionych przez Państwową Inspekcję Sanitarną wynika, że w 2017r. liczba zatruc dopalaczami w woj. podkarpackim wyniosła 0,93 przypadków na 100 tys. mieszkańców (to mniej niż w roku 2016, kiedy to wskaźnik ten wyniósł 1,26).

2.6 Dane Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dotyczące problemowego używania alkoholu i innych środków uzależniających

Problemowe używanie alkoholu wraz z innymi środkami uzależniającymi stwierdzono w 2017r. w przypadku 4 osób.

3. Problemy społeczne związane z przemocą

Przemoc w rodzinie jest jednym z kilku czynników, stanowiących poważne zagrożenie dla bezpieczeństwa społecznego. Artykuł 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. *o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie* zawiera prawną definicję przemocy w rodzinie, która pozwala poprawnie zakwalifikować dany czyn, wymierzony przez sprawcę przeciwko ofierze. W rozumieniu przepisów ww. ustawy, przez przemoc w rodzinie „należy rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa albo dobra osobiste osób najbliższych, a także innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą”.

Przemoc w rodzinie stanowi zatem jedną z patologii społecznych, a pomoc ofiarom nie jest łatwa. Ważne są więc zintensyfikowane działania różnorodnych służb i instytucji. Dane statystyczne nie stanowią rzeczywistego odzwierciedlenia rozmiarów zjawiska. Informacje te mogą być nieprecyzyjne z przyczyn obiektywnie niezależnych od podmiotu prowadzącego rejestr i zajmującego się tego typu zdarzeniami. W wielu bowiem przypadkach ofiara wycofuje oskarżenie z obawy przed sprawcą, albo z uwagi na łączące ich niegdyś więzi. Ów przedmiot patologii jest złożony, a samo stwierdzenie, że przemoc w rodzinie jest przestępstwem, nie jest wystarczające, by jej zapobiec. Istotne jest podejmowanie szeregu działań zmierzających do ograniczenia skali zjawiska i rozszerzenia zasięgu udzielanej pomocy, tak by objęła jak największą grupę odbiorców.

Według danych statystycznych prowadzonych przez Policję, w Polsce sytuacja bezpieczeństwa w rodzinie jest trudna. Co roku zakładane są „Niebieskie Karty”, których ilość wciąż utrzymuje się na wysokim poziomie. W 2017r. zanotowano wzrost liczby wypełnianych formularzy o 2,90% w stosunku do roku 2016. Konsekwencją tego jest wzrost liczby ofiar przemocy (2015r. – 97 501; 2016r. – 91 789; 2017r. – 92 529). W 2017r. ogólna liczba podejrzewanych sprawców przemocy w rodzinie, będących pod wpływem alkoholu wyniosła 46.092 (2015r. – 48.841; 2016r. – 46.537).

3.1 Komenda Miejska Policji

Dane uzyskane z Komendy Miejskiej Policji w Przemyślu wskazują na wzrost liczby sprawców przemocy w rodzinie w porównaniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego. W 2017r. ujawniono 161 sprawców przemocy w rodzinie (89 z nich było nietrzeźwych), rok wcześniej było ich 49. Utrzymuje się więc taka sama tendencja, jak w przypadku danych uzyskanych z jednostek w całym kraju. Każda interwencja związana z przemocą w rodzinie zakończyła się założeniem „Niebieskiej Karty”.

W wyniku stwierdzonej przemocy w rodzinie na terenie Gminy Miejskiej Przemyśl 218 osób uznano za pokrzywdzone (w tym 164 kobiety, 9 mężczyzn i 45 osób nieletnich).

Tabela nr 5: Zestawienie danych pozyskanych z Komendy Miejskiej Policji w Przemyślu w związku ze stosowaniem przemocy w rodzinie

	Lata		
	2015	2016	2017
Sprawcy przemocy	50	49	161
Osoby pokrzywdzone (ogółem)	61	77	218
Kobiety	48	56	164
Mężczyźni	2	5	9
Nieletni	11	16	45
Liczba założonych „Niebieskich Kart”	50	49	161

Źródło: Komenda Miejska Policji w Przemyślu

3.2 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

O tym, że zjawisko przemocy w rodzinie wciąż stanowi poważny problem społeczny, świadczyć mogą choćby informacje przedstawione przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Przemyślu. Z analizy danych za 2017r. wynika, iż do Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie o pomoc zgłosiło się 13 osób doświadczających przemocy. W 2016r. odnotowano natomiast 10 takich przypadków (2015r. – 4).

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej założył 173 „Niebieskie Karty” (w 2016r. – 68, 2015r. – 75), a na terapię dla sprawców przemocy skierowano 32 osoby (w 2016r. – 23, 2015r. – 11).

3.3 Dane Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Zespół ds. motywacji udzielił w 2017r. 41 porad członkom rodzin ze względu na zakłócenia życia rodzinnego z powodu szkodliwego picia alkoholu, zażywania narkotyków lub innych szkodliwych substancji (w tym: 2 Dorosłym Dzieciom Alkoholików, poprzez zachęcanie ich do uczestnictwa w zajęciach profesjonalnej terapii i spotkaniach samopomocowych) – w 2016r. było to odpowiednio: 94 i 6 osób.

W związku z powyższą informacją dotyczącą osób zgłoszonych do leczenia odwykowego, których zachowania noszą znamiona przemocy w rodzinie GKRPA w roku 2017 założyła 3 „Niebieskie Karty”.

4. Wykluczenie społeczne jako czynnik sprzyjający nadużywaniu alkoholu

Pierwszą grupę osób zagrożonych wykluczeniem społecznym stanowią bezrobotni. Z analizy danych statystycznych pozyskanych z Powiatowego Urzędu Pracy w Przemyślu wynika, że stopa bezrobocia dla miasta Przemyśla wyniosła 12,4% (stan na 31.12.2017r.) i była o 1,8% niższa w stosunku do grudnia 2016r.

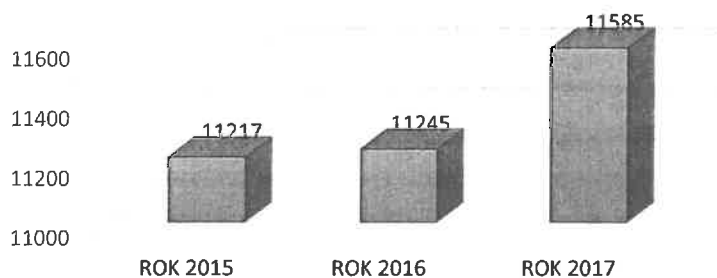
W powiecie przemyskim odsetek osób bezrobotnych osiągnął 14,8%.

W Powiatowym Urzędzie Pracy w 2017r. zarejestrowanych było 7 507 osób bezrobotnych i w porównaniu do analogicznego okresu z 2016r. liczba ta była niższa o 1022 osób (czyli o 13,6%). W 2017r. kobiety stanowiły 51,5% ogółu bezrobotnych (3 864 osoby, w tym 1 334 os., które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka); w porównaniu do stanu z grudnia 2016r. udział kobiet w ogólnej liczbie bezrobotnych zwiększył się o 0,2%.

W mieście Przemyślu bez pracy pozostawało 3 439 osób, co stanowi 45,8% ogółu bezrobotnych (tj. o 477 osoby mniej w porównaniu do stanu na koniec grudnia 2016r.).

Drugą grupę wykluczonych społecznie stanowią mieszkańcy miasta Przemyśla w wieku 65 lat i powyżej. W roku 2017 ich liczba wyniosła 11 585 osób (stan na 31.12.2017r.).

Wykres nr 3: Liczba mieszkańców miasta Przemyśla w wieku 65 lat i więcej w latach 2015-2017

Źródło: Ewidencja Ludności Urzędu Miejskiego w Przemyślu

Odpowiedzią na potrzeby osób starszych i samotnych, jest m.in. działający przy „Caritas” Archidiecezji Przemyskiej - Klub Seniora (ul. Piotra Skargi 6). W 2017r. w zajęciach z różnych form aktywizacji skorzystało (podobnie jak w 2015r. i 2016r.) 45 osób (doraźnie – 74 osoby).

Poza ww. Klubem, „Caritas” prowadzi także Dom Dziennego Pobytu „Senior-WIGOR”, który dzięki świadczonym usługom zaspokaja podstawowe potrzeby seniorów. Dom oferuje m.in.: różnego rodzaju zajęcia uaktywniające, takie jak: plastyczne, artystyczne i kulinarne. Program przewiduje także zaktywizowanie i zaangażowanie samopomocowe seniorów oraz działania na rzecz środowiska lokalnego. Z usług Domu Dziennego Pobytu „Senior – WIGOR” w 2017r. korzystało 30 uczestników.

Dodatkowo na terenie miasta Przemyśla funkcjonuje Przemyski Uniwersytet Trzeciego Wieku oraz Uniwersytet Trzeciego Wieku przy Państwowej Wyższej Szkole Wschodnioeuropejskiej w Przemyślu. UTW organizują m.in. zajęcia podnoszące sprawność fizyczną: gimnastykę rehabilitacyjną, zajęcia „Nordic Walking”, tenis stołowy. Ich członkowie biorą udział w spartakiadach sportowych dla seniorów.

Trzecią grupę osób zagrożonych wykluczeniem społecznym stanowią mniejszości etniczne. Od wielu lat Gmina Miejska Przemyśl wspiera coroczne spotkania przemyskich Romów. Poświęcone są one tematyce profilaktyki, podejmują kwestie dotyczące rozwiązywania problemów uzależnień od alkoholu i mają charakter edukacyjno – profilaktyczny.

5. Placówki realizujące zadania Gminnego Programu Przeciwdziałania Uzależnieniom

- Wojewódzki Podkarpacki Szpital Psychiatryczny w Żurawicy
 - Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia,
 - Oddział Dzienny Terapii Uzależniania od Alkoholu,
 - Poradnia Terapii Uzależnień dla Dzieci i Młodzieży
- Miejski Ośrodek Zapobiegania Uzależnieniom, w tym:
 - Zespół Interwencji Kryzysowej,
- Klub Abstynenta „Alfa”,
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, w tym:
 - Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Korytnikach,
- Pięć placówek wsparcia dziennego:
 - Świetlica środowiskowa „Nadzieja”, prowadzona przez Parafię Rzymsko – Katolicką p.w. NMP Nieustającej Pomocy w Przemysłu,
 - Świetlica środowiskowo – profilaktyczna „Iskierka”, prowadzona przez Związek Harcerstwa Polskiego Komendę Hufca Ziemi Przemyskiej im. Orłąt Przemyskich,
 - Katolicka świetlica profilaktyczno – wychowawcza „Oratorium”, prowadzona przez Zgromadzenie Sióstr Św. Michała Archanioła,
 - Świetlica socjoterapeutyczna „Perspektywa”, prowadzona przez „Caritas” Archidiecezji Przemyskiej w Przemysłu,
 - Świetlica Towarzystwa Przyjaciół Dzieci „Przystań”, prowadzona przez Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Zarząd Oddziału Okręgowego w Przemysłu.
- Grupy samopomocowe AA działające przy parafiach i stowarzyszeniach.

ROZDZIAŁ II

Obszary problemowe

Na podstawie monitoringu działań prowadzonego w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Uzależnieniom, analizy danych statystycznych, sprawozdań merytorycznych, raportów i wizyt kontrolnych, można zdiagnozować następujące obszary problemowe:

Obszar problemowy nr 1:

Utrzymująca się liczba mieszkańców Przemysłu doświadczająca szkód z tytułu nadużywania substancji psychoaktywnych (w tym alkoholu).

Dane wykorzystane do analizy problemu:

A. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej:

- liczba rodzin, którym udzielono pomocy w związku z nadużywaniem alkoholu
 - 2015r. – 114 rodzin
 - 2016r. – 101 rodzin
 - 2017r.** – 91 rodzin.
- ilość środków finansowych skierowanych do rodzin ze względu na trudną sytuację życiową spowodowaną nadużywaniem alkoholu
 - 2015r. – 649.683,00 zł
 - 2016r. – 516.486,00 zł
 - 2017r.** – 571.689,00 zł.

B. Miejski Ośrodek Zapobiegania Uzależnieniom:

- liczba osób objętych pomocą terapeutyczną
 - 2015r. - 247 osób
 - 2016r. – 231 osób
 - 2017r.** – 286 osób.
- liczba osób, którym udzielono porad w funkcjonującym na terenie MOZU Zespole Interwencji Kryzysowej
 - 2015r. – 421 osób

2016r. – 353 osoby

2017r. – 326 osób.

C. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

- liczba osób, wobec których Komisja podjęła czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu leczenia odwykowego
2015r. – 153 osoby
2016r. – 108 osób
2017r. – 107 osób.
- liczba wniosków skierowanych do Sądu Rejonowego w przedmiocie zastosowania leczenia odwykowego od alkoholu
2015r. – 50 wniosków
2016r. – 50 wniosków
2017r. – 40 wniosków.
- liczba osób, które wzięły udział w rozmowach interwencyjno – motywujących
2015r. – 500 osób
2016r. – 494 osoby
2017r. – 446 osób.
- wartość sprzedanego alkoholu na terenie miasta Przemyśla:
2015r. – 55.829.610,97 zł
2016r. – 58.506.546,00 zł
2017r. – 58.945.776,93 zł.

Obszar problemowy nr 2:

Zakłócanie porządku publicznego przez osoby będące pod wpływem alkoholu oraz innych substancji psychoaktywnych.

Dane wykorzystane do analizy problemu:

A. Komenda Miejska Policji:

- liczba osób, u których ujawniono posiadanie narkotyków lub innych szkodliwych substancji
2015r. – 17 osób
2016r. – 22 osoby
2017r. – 33 osoby.
- liczba osób, którym przedstawiono zarzuty dot. udzielenia narkotyków lub środków psychoaktywnych innym osobom
2015r. – 49 osób
2016r. – 24 osoby
2017r. – 16 osób.
- liczba założonych „Niebieskich Kart”
2015r. – 50 kart
2016r. – 49 kart
2017r. – 161 kart.

B. Straż Miejska:

- liczba osób ukaranych mandatami karnymi za spożywanie alkoholu w miejscach publicznych
2015r. – 904 osoby
2016r. – 554 osoby
2017r. – 472 osoby.

C. Miejski Ośrodek Zapobiegania Uzależnieniom:

- liczba osób przebywających w Izbie Wytrzeźwień
2015r. – 3342 osoby
2016r. – 2989 osób
2017r. – 2836 osób.
- liczba mężczyzn przebywających w placówkach leczenia
2015r. – 3095 mężczyzn
2016r. – 2780 mężczyzn
2017r. – 2688 mężczyzn.
- liczba kobiet dowiezionych do wytrzeźwienia w Izbie Wytrzeźwień
2015r. – 240 kobiet
2016r. – 201 kobiet
2017r. – 145 kobiet.

Obszar problemowy nr 3:

Przypadki zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży związane z używaniem alkoholu oraz innych substancji psychoaktywnych.

Dane wykorzystane do analizy problemu:

- na przestrzeni lat widoczny jest systematyczny spadek liczby dzieci przebywających w Izbie Wytrzeźwień,
- przypadki nieletnich korzystających z pomocy Wojewódzkiego Szpitala im. Św. Ojca Pio w związku z zatruciem alkoholem,
- liczba młodych osób korzystających z pomocy terapeutycznej w zakresie uzależnienia od narkotyków utrzymuje się na podobnym poziomie, co w latach ubiegłych,
- spadek liczby zatruc narkotykami (2015r. – 12, 2016r. – 0, 2017r. - 0)
- wzrost liczby zatruc innymi substancjami psychoaktywnymi (2015 – 30 osób, 2016r. – 21 osób, 2017r. – 44 osoby).

Według danych zawartych w diagnozie sporządzonej przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, najbardziej rozpowszechnioną wśród młodzieży substancją psychoaktywną jest alkohol. Do jego spożycia przyznaje się ponad 87% uczniów III klas gimnazjalnych i aż 95% uczniów klas II szkół średnich.

Obszar problemowy nr 4:

Wykluczenie społeczne jako czynnik sprzyjający nadużywaniu alkoholu.

Dane wykorzystane do analizy problemu:

- w zajęciach prowadzonych w Centrum Integracji Społecznej w 2017r. uczestniczyło łącznie 110 osób z terenu miasta Przemyśla (76 kobiet, 34 mężczyzn). Głównym celem CIS jest aktywizacja zawodowa i reintegracja społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i pozostających w trudnej sytuacji życiowej.
W 2017r. wśród uczestników Centrum było m.in.: 11 osób z orzeczeniem o niepełnosprawności, 18 osób (w tym 7 kobiet i 11 mężczyzn) po zakończonym leczeniu uzależnienia od alkoholu oraz 4 osoby bezdomne.
- osoby korzystające z pomocy i wsparcia Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej – w wieku poprodukcyjnym – 449 osób w 2016r.
- ze świadczeń pomocy społecznej korzysta 298 osób niepełnosprawnych (osoby po 60 roku życia), z czego 212 to osoby samotne,
- 8 osób po 65. roku życia zostało zgłoszonych w 2017r. do GKRPA w sprawie uzależnienia od alkoholu i wszczęcia procedury zobowiązania do leczenia odwykowego.

OBSZARY PROBLEMOWE

Obszar problemowy nr 1: Utrzymująca się liczba mieszkańców Przemysła doświadczająca szkód z tytułu nadużywania substancji psychoaktywnych (w tym alkoholu).

Cel strategiczny:

Organizacja pomocy i utrzymanie dobrej jakości oferty skierowanej do osób pijących szkodliwie, osób uzależnionych i współuzależnionych.

CELE SZCZEGÓLNE	PLANOWANE DZIAŁANIA		REALIZATORZY	WSKAZNIKI
1. Wspomaganie środowisk pracujących na rzecz rodziny i osób uzależnionych od alkoholu.	1.1.	Organizacja warsztatów, wykładów, seminariów i konferencji dla środowisk zajmujących się profesjonalną terapią i psychoterapią, w celu poprawy wzajemnej komunikacji i skutecznej pomocy osobom uzależnionym - kontynuacja.		▲ Liczba pacjentów uczestniczących w terapii w Miejskim Ośrodku Zapobiegania Uzależnieniom ▲ Liczba pacjentów uczestniczących w terapii w Poradni Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia, Oddziale Dziennym Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Poradni Terapii Uzależnienia dla Dzieci i Młodzieży ▲ Liczba osób przeszkolonych w ramach dofinansowania z Gminnego Programu Przeciwdziałania Uzależnieniom ▲ Liczba wniosków skierowanych do Sądu w przedmiocie leczenia odwykowego ▲ Liczba wezwań i liczba osób, które zgłosiły się na rozmowę z członkami zespołu ds. motywacji do leczenia odwykowego ▲ Liczba osób przeszkolonych, pracujących z uzależnionymi ▲ Liczba osób korzystających z programu terapii dla osób z rozpoznanym syndromem DDA
	1.2.	Podnoszenie kwalifikacji m.in. członków GKRPA oraz osób zatrudnionych w instytucjach zajmujących się pomocą dla uzależnionych od alkoholu i narkotyków (udział w szkoleniach, konferencjach, sympozjach, supervizjach i innych formach spotkań) - kontynuacja.		
	1.3.	Bieżąca współpraca GKRPA z MOZU oraz z Wojewódzkim Podkarpackim Szpitalem Psychiatrycznym w Żurawicy (w tym z Poradnią Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia oraz Oddziałem Dziennym Terapii Uzależnienia od Alkoholu, Poradnią Terapii Uzależnień dla Dzieci i Młodzieży).		
2. Zabezpieczenie oferty wzmacniającej abstynencję osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin	2.1.	Wspieranie działań terapeutycznych dla osób uzależnionych – po zakończonej terapii podstawowej (np. grupy wsparcia, grupy wspierające trzeźwienie itp.) W zależności od potrzeb.	▲ Wydział Spraw Społecznych ▲ Miejski Ośrodek Zapobiegania Uzależnieniom ▲ Wojewódzki Podkarpacki Szpital Psychiatryczny w Żurawicy i Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia, Oddział Dzienny Terapii Uzależnienia od Alkoholu, Poradnia Terapii Uzależnienia dla Dzieci i Młodzieży ▲ Gmina Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ▲ Klub Abstynenta „ALFA” i grupy samopomocowe ▲ Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna	
	2.2.	Wspieranie działań abstynenckich wzmacniających powrót do zdrowia i do rodziny.		

		2.3	Realizacja programu terapii dla osób z rozpoznanyim syndromem DDA (według potrzeb).		
	3. Wspieranie osób uzależnionych od alkoholu w zakresie redukcji szkód zdrowotnych	3.1	Motywowanie osoby uzależnionej od alkoholu do podjęcia leczenia odwykowego.		
		3.2	Prowadzenie poradnictwa psychologicznego, prawnego, socjalnego i terapeutycznego dla osób z problemem uzależnień i ich rodzin.		
		3.3.	Dofinansowanie terapii grupowej (w zależności od potrzeb) w zakresie uzależnień dla: kobiet, ludzi młodych, wielorazowych pacjentów oraz osób doświadczających przemocy w rodzinie.		

Obszar problemowy nr 2: Zakłócanie porządku publicznego przez osoby będące pod wpływem alkoholu oraz innych substancji psychoaktywnych.

Cel strategiczny:

Ograniczanie przypadków zakłócania porządku publicznego przez osoby będące pod wpływem alkoholu oraz innych substancji psychoaktywnych.

CELE SZCZEGÓLWE		PLANOWANE DZIAŁANIA		REALIZATORZY		WSKAŹNIKI	
1. Współpraca instytucji działających na rzecz porządku i bezpieczeństwa publicznego	1.1.	Współpraca z Komendą Miejską Policji, Strażą Miejską, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, szkołami, kuratorami, sędziami i prokuratorami itp. poprzez wspólne działania na rzecz ograniczenia łamania prawa przez osoby nietrzeźwe i agresywne.		Wydział Spraw Społecznych A A A A A A A A Gmina Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych A A A A A A A A Miejski Ośrodek Zapobiegania Uzależnieniom A A A A A A A A Komenda Miejska Policji A A A A A A A A Straż Miejska A A A A A A A A Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej A A A A A A A A Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna A A A A A A A A Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy A A A A A A A A w Rodzinie w Korytnikach			
	1.2.	Kontrole kierowców pod względem trzeźwości w ramach tzw. „Trzeźwego poranka” z wykorzystaniem materiałów edukacyjnych (licznika trzeźwości lub innych ulotek, broszur itp.), przeprowadzane przez funkcjonariuszy Komendy Miejskiej Policji, w tym z członkami GKRPA.					
2. Podnoszenie efektywności działań i współpracy instytucji oraz organizacji świadczących pomoc osobom doznającym przemocy w rodzinie	2.1	Wspieranie programów dla rodziców – warsztaty umiejętności rodzicielskich, przygotowujące rodziców do wychowania dzieci bez przemocy.					
	2.2	Współfinansowanie realizacji programów korekcyjno - edukacyjnych dla sprawców przemocy domowej (terapia grupowa w MOZU).					

CELE SZCZEGÓLWE		PLANOWANE DZIAŁANIA		WSKAZNIKI	
2.3.	Organizowanie i dofinansowanie szkoleń, porad i konferencji dotyczących procedury „Niebieskiej Karty” i zjawiska przemocy w rodzinie (w miarę potrzeb).				
2.4.	Koordynowanie, organizowanie i obsługa zespołu interdyscyplinarnego. Zadanie realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zgodnie z art. 9a ust. 9 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015r., poz. 1390).				
				▼ Liczba osób korzystających z pomocy ośrodków interwencji kryzysowej oraz liczba osób uczestniczących w programach pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie. ▼ Liczba szkoleń, porad i konferencji dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie ▼ Liczba sprawców przemocy uczestniczących w programach.	

Obszar problemowy nr 3: Przypadki zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży związane z używaniem alkoholu oraz innych substancji psychoaktywnych.

Cel strategiczny:

Ograniczanie zachowań ryzykownych związanych z używaniem alkoholu, zazywaniem narkotyków oraz innych substancji psychoaktywnych przez dzieci i młodzież.

CELE SZCZEGÓLNE	1. Kształtowanie pozytywnych postaw społecznego i promocja zdrowego stylu życia.		PLANOWANE DZIAŁANIA	REALIZATORZY	WSKAZNIKI	
1.1.	Kształtowanie pozytywnych postaw społecznych i promowanie zdrowego stylu życia u dzieci i młodzieży poprzez dofinansowanie zajęć sportowo-rekreacyjnych.			Wydział Spraw Społecznych Wydział Edukacji Miejski Ośrodek Zapobiegania Uzależnieniom. Gmina Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Stowarzyszenia i inne organizacje pozarządowe Placówki oświatowe Parafie i inne instytucje kościelne Komenda Miejska Policji Straż Miejska Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny Poradnia Psychologiczna – Pedagogiczna	✓ Liczba dzieci, młodzieży, rodziców i pedagogów uczestniczących w programach profilaktycznych ✓ Liczba świetlic środowiskowych oraz liczba dzieci uczestniczących w zajęciach ✓ Liczba uczestników szkoleń ✓ Liczba imprez i osób uczestniczących w działaniach profilaktyczno – edukacyjnych ✓ Liczba szkół, w których był realizowany program rekomendowany przez Instytut Psychologii Zdrowia oraz Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii. ✓ Liczba szkoleń dla realizatorów zadań GPPU ✓ Liczba uzależnionych i Przeciwdziałania Narkomanii	
1.2.	Wsparcie działalności placówek wsparcia dziennego w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych.					
1.3.	Promowanie zdrowia na festynach, piknikach, happeningach, imprezach cyklicznych.					

2. Wskazywanie wartości abstynenckich dzieciom i młodzieży oraz podnoszenie ich świadomości w zakresie przyczyn i skutków używania alkoholu oraz innych substancji psychoaktywnych.	PLANOWANE DZIAŁANIA	2.1. Wspieranie realizacji w szkołach programów profilaktyczno – edukacyjnych w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień.		
		2.2. Wspieranie programów wychowawczych z elementami profilaktyki uzależnień w czasie wycieczek letniego.		
		2.3. Wspieranie programów wychowawczych z elementami profilaktyki uzależnień w czasie wycieczek zimowego.		
3. Podjęcie działań edukacyjnych w zakresie profilaktyki i przeciwdziałania uzależnieniom		3.1. Dofinansowanie szkolenia (zgodnie z potrzebami) wybranych grup zawodowych m.in. nauczycieli, pracowników pomocy społecznej, policjantów, strażników miejskich oraz pracowników służby zdrowia w zakresie promocji zdrowia oraz profilaktyki – warunkiem uzyskania dofinansowania jest umowa o pracę zawarta na czas nieokreślony.		
		3.2. Włączenie się do ogólnopolskich kampanii związanych z profilaktyką problemów alkoholowych oraz innych substancji psychoaktywnych.		

		3.3. Wspieranie działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych poprzez dofinansowanie druku i składu lokalnego czasopisma tematycznego.		
		3.4 Zakup literatury oraz innych materiałów edukacyjno – informacyjnych dotyczących problematyki uzależnień i przemocy w rodzinie m.in: ulotek, broszur, plakatów i czasopism.		

Obszar problemowy nr 4: Wykluczenie społeczne jako czynnik sprzyjający nadużyciu alkoholu.

Cel strategiczny: Aktywizacja osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

CEL SZCZEGÓŁOWY	Ograniczanie problemów, z którymi spotykają się osoby wykluczone społecznie	PLANOWANE DZIAŁANIA			REALIZATORZY	WSKAŹNIKI									
		1.	Wspieranie działalności Centrum Integracji Społecznej.		Wydział Spraw Społecznych	✓	Liczba osób uczestniczących w spotkaniach	✓	Liczba osób skierowanych do CIS	✓	Liczba pielęgniarek	✓	Liczba osób starszych uczestniczących w spartakiadach		
		2.	Dofinansowanie pielgrzymek trzeźwościowych Romów.		Alkoholowych	✓	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	✓	Organizacje pozarządowe	✓	„Caritas” Archidiecezji Przemyskiej	✓	Duszpasterz Romów	✓	Archidiecezji Przemyskiej
		3.	Wspieranie aktywności osób starszych (udział m.in. w spartakiadach)												

Obszar problemowy nr 5: Wykorzystanie zasobów służących do realizacji zadań gminnego programu przeciwdziałania uzależnieniom.

Cel strategiczny: Zabezpieczenie zasobów służących do realizacji zadań gminnego programu przeciwdziałania uzależnieniom.

CEL SZCZEGÓŁOWY	Utrzymanie dobrych warunków pracy realizatorów zadań gminnego programu przeciwdziałania uzależnieniom	PLANOWANE DZIAŁANIA			REALIZATORZY	WSKAŹNIKI						
		1.	Zabezpieczenie środków finansowych na zakup sprzętu i materiałów biurowych oraz na inne działania wynikające z bieżącej analizy sytuacji dla realizatorów zadań wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.		Wydział Spraw Społecznych	✓	Gmina Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	✓	Biuro Obsługi Urzędu	✓	Liczba podmiotów, którym udzielono wsparcia	
		2.	Niezbędne naprawy, remonty pomieszczeń oraz inne działania wynikające z bieżącej analizy sytuacji.									

Obszar problemowy nr 6: Przypadki naruszenia obowiązującego prawa na rynku napojów alkoholowych.

Cel strategiczny:

Stałe monitorowanie przestrzegania warunków sprzedaży napojów alkoholowych.

CELE SZCZEGÓLNE	PLANOWANE DZIAŁANIA	REALIZATORZY	WSKAŹNIKI
Podjęmowanie czynności zmierzających do przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych	1. Kontrolowanie przedsiębiorców prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych – zgodnie z prawem lokalnym i ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. 2. Systematyczne informowanie i edukowanie podmiotów korzystających z zezwoleń na prowadzenie sprzedaży napojów alkoholowych, a w szczególności: a) w obszarze przestrzegania zapisów ustawy, głównie w zakresie niesprzedawania i niepodawania alkoholu nietrzeźwym i nieletnim, b) w związku z działaniami mającymi charakter niedozwolonej reklamy lub promocji napojów alkoholowych. 3. Podjęmowanie innych działań wynikających z bieżącej analizy sytuacji i skali problemów związanych z nadużywaniem alkoholu na terenie miasta Przemysła.	Wydział Spraw Społecznych A A A A Gmina Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Komenda Miejska Policji Straż Miejska	Liczba wszczętych postępowań wyjaśniających A A Liczba cofniętych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w związku z naruszeniem warunków sprzedaży określonych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz w prawie karnym. A A Liczba przypadków ujawnienia przez Komendę Miejską Policji i Straż Miejską, naruszenia warunków sprzedaży napojów alkoholowych na terenie miasta A A Liczba kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych.

ROZDZIAŁ III

1. Monitoring Gminnego Programu Przeciwdziałania Uzależnieniom

Celem monitoringu prowadzonego w czasie realizacji programu, jest porównanie istniejącego stanu działań z założeniami programu opisanymi w zamierzeniach projektu zarówno pod względem wykorzystania środków finansowych, jak i uzyskanych rezultatów.

1. Zakres monitoringu:
 - a) budżet programu,
 - b) realizacja zadań.
2. Narzędzia monitorowania:
 - a) analiza dokumentów, sprawozdań, raportów,
 - b) wizyty kontrolne.
3. Jednostki odpowiedzialne za wykonanie poszczególnych etapów realizacji programu przygotowują sprawozdanie z przeprowadzonych działań.

2. Ewaluacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Uzależnieniom

Analiza przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych następujących sprawozdań:

- 1) Ankiety „PARPA – G1 rocznego sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych” przesyłana każdego roku do dnia 15 kwietnia w elektronicznym Systemie Statystyki w Ochronie Zdrowia,
- 2) Ankiety z realizacji działań dotyczących narkomanii, o której mowa w art. 11 ust. 2 ustawy z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2018r., poz. 1030 z późn zm.) przesyłanej każdego roku do dnia 15 kwietnia na adres Departamentu Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podkarpackiego,
- 3) Raportu z wykonania gminnego programu przeciwdziałania uzależnieniom (w części dot. przeciwdziałania narkomanii) przedkładanego zgodnie z art. 11 ust. 1 ustawy z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2018r., poz. 1030 z późn. zm) do dnia 31 marca każdego roku radzie gminy.

ROZDZIAŁ IV

Postanowienia końcowe

1. Źródła i zasady finansowania Gminnego Programu Przeciwdziałania Uzależnieniom:

- 1) zgodnie z ustawą z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2018r., poz. 2137) źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Przeciwdziałania Uzależnieniom są środki pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,
- 2) wydatki przeznaczone na realizację zadań Gminnego Programu Przeciwdziałania Uzależnieniom wynikające z w/w ustawy określone w powyższym programie, ujmują się w planie budżetowym miasta Przemyśla na 2019 rok: Dział: 851 – Ochrona zdrowia, Rozdział: 85154 - Przeciwdziałanie alkoholizmowi oraz Dział: 851 – Ochrona zdrowia, Rozdział: 85153 - Zwalczanie narkomanii,
- 3) środki finansowe uruchamiane są na podstawie umów, porozumień, zobowiązań lub zleceń przez Prezydenta Miasta Przemyśla,
- 4) dysponentem środków finansowych oraz koordynatorem realizacji zadań jest Naczelnik Wydziału Spraw Społecznych we współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

2. Kryteria dofinansowania zadań realizowanych w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Uzależnieniom.

Na realizację zadań Gminnego Programu Przeciwdziałania Uzależnieniom oraz prowadzenia postępowań w kwestii leczenia odwykowego od alkoholu zostaną sporządzone odrębne umowy cywilno - prawne.

Ustala się następujące zasady oraz stawki na realizację zadań Gminnego Programu Przeciwdziałania Uzależnieniom w 2019 roku (kwota brutto):

- 1) wynagrodzenie realizatorów programów wychowawczo - profilaktycznych w szkołach i innych placówkach: 30,00 zł/godz. zegarową (słownie: trzydzieści złotych 00/100),
- 2) wynagrodzenie trenera (nauczyciela prowadzącego zajęcia sportowe): 30,00 zł/godz. zegarową (słownie: trzydzieści złotych 00/100); jeden opiekun na co najmniej 15 dzieci,
- 3) koszt dofinansowania pobytu jednego dziecka na wycieczce zimowej z programem wychowawczym: 1 opiekun na co najmniej 15 dzieci: turnus stacjonarny 25,00 zł/dzień/dziecko i turnus wyjazdowy 30,00 zł/dzień/dziecko,
- 4) koszt dofinansowania pobytu jednego dziecka na wycieczce letniej z programem wychowawczym: 1 opiekun na co najmniej 15 dzieci: turnus stacjonarny 25,00 zł/dzień/dziecko i turnus wyjazdowy 30 zł/dzień/dziecko,
- 5) miesięczny koszt utrzymania jednego dziecka w placówce wsparcia dziennego: 220,00 zł (słownie: dwieście dwadzieścia złotych 00/100),
- 6) wynagrodzenie terapeutów za każdą godzinę prowadzenia grupowej terapii w zakresie uzależnień w wysokości 60,00 zł (słownie: sześćdziesiąt złotych 00/100),
- 7) wynagrodzenie osób szkolących realizatorów programów profilaktycznych: 40,00 zł/godz. zegarową (słownie: czterdzieści złotych 00/100),
- 8) wynagrodzenia za seminaria, wykłady szkoleniowe dla profesjonalistów – na podstawie odrębnie sporządzonych umów, ustalane indywidualnie w zależności od kompetencji, odległości i czasu dojazdu do miejsca realizacji.

3. Wszystkie formy dofinansowania dotyczą:

- 1) zadań adresowanych do dzieci i młodzieży zamieszkujących lub uczących się na terenie miasta Przemyśla oraz osób dorosłych zamieszkujących na terenie miasta Przemyśla,
- 2) profesjonalistów świadczących usługi terapeutyczne dla mieszkańców miasta Przemyśla.

4. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

- 1) z tytułu pracy wykonywanej w czasie posiedzeń Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych członkom Komisji przysługuje zryczałtowane wynagrodzenie za jedno posiedzenie w wysokości 75,00 zł (słownie: siedemdziesiąt pięć złotych 00/100),
- 2) z tytułu pełnienia funkcji Przewodniczącego Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługuje dodatek za jedno posiedzenie w wysokości 75,00 zł (słownie: siedemdziesiąt pięć złotych 00/100).
W przypadku nieobecności Przewodniczącego ustala się dodatek dla jego Zastępcy w tej samej wysokości.
- 3) listę członków uczestniczących w posiedzeniach w danym miesiącu, która będzie podstawą do naliczenia wynagrodzenia zatwierdza Przewodniczący Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, a w razie jego nieobecności – Zastępca Przewodniczącego GKRPA,
- 4) za nieobecność na posiedzeniu Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych nie przysługuje wynagrodzenie,
- 5) z tytułu pełnienia funkcji członka zespołu ds. motywacji do leczenia odwykowego od alkoholu - za każdą godzinę zegarową pełnionego dyżuru przysługuje wynagrodzenie w wysokości 46,00 zł (słownie: czterdzieści sześć złotych 00/100),

- 6) za każdorazowe reprezentowanie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w sądzie w sprawach przez nią inicjowanych, jej członek otrzymuje dodatkowe wynagrodzenie w wysokości 30,00 zł (słownie: trzydzieści złotych 00/100),
- 7) za przeprowadzanie kontroli (zgodnie z miesięcznym harmonogramem) punktów sprzedaży detalicznej i gastronomicznej napojów alkoholowych – członek Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych otrzymuje (za jeden dzień kontroli) wynagrodzenie w wysokości 40,00 zł (słownie: czterdzieści złotych 00/100).

5. Realizatorzy Gminnego Programu Przeciwdziałania Uzależnieniom:

- 1) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych działająca w oparciu o regulamin określający zasady funkcjonowania w zakresie:
 - a) inicjowania i koordynowania polityki miasta wobec problemów alkoholowych i narkotykowych na jego terenie,
 - b) kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych (na podstawie upoważnienia wystawionego przez Prezydenta Miasta) zgodnie z art. 18 ust. 8 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2018r., poz. 2137),
 - c) opiniowania wydawania zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych pod względem lokalizacji punktu sprzedaży zgodnie z uchwałami rady gminy, o których mowa w art. 12 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2018r., poz. 2137),
 - d) podejmowania czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego,
- 2) Naczelnik Wydziału Spraw Społecznych w zakresie podejmowania działań koordynujących realizację zadań przyjętych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Uzależnieniom,
- 3) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w zakresie strategii rozwiązywania problemów społecznych miasta Przemyśla,
- 4) Placówki oświatowe w zakresie działań statutowych realizowanych w szkołach, na postawie programów wychowawczych i profilaktycznych,
- 5) Komenda Miejska Policji,
- 6) Straż Miejska,
- 7) Organizacje pozarządowe, kościoły i inne związki wyznaniowe prowadzące statutowe działania na rzecz dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii – realizujące zadania Gminnego Programu Przeciwdziałania Uzależnieniom,
- 8) Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia oraz Oddział Terapii Uzależnienia od Alkoholu mieszczące się w strukturach Wojewódzkiego Podkarpackiego Szpitala Psychiatrycznego w Żurawicy,
- 9) Miejski Ośrodek Zapobiegania Uzależnieniom w zakresie wspomaganie terapii uzależnień i interwencji kryzysowej,
- 10) Wojewódzki Szpital im. Św. Ojca Pio w Przemyślu - w zakresie ochrony zdrowia,
- 11) Inne podmioty, którym zlecane są zadania Gminnego Programu Przeciwdziałania Uzależnieniom,
- 12) Lokalne media.

6. Środki finansowe planowane w budżecie miasta na realizację zadań Gminnego Programu Przeciwdziałania Uzależnieniom w 2019 roku:

- 1) Dział: 851 – Ochrona zdrowia, Rozdział: 85154 - Przeciwdziałanie alkoholizmowi: 1.285.000,00 złotych.
- 2) Dział: 851 – Ochrona zdrowia, Rozdział: 85153 - Zwalczanie narkomanii: 15.000,00 złotych.